

Napoleon vanaf 11 jaar en verder in
Autun: 25 dec. 1778 – 21 april 1779
Brienne: 22 april 1779 – 17 okt. 1784
Parijs: 18 okt. 1784 – 30 okt. 1785
Valence: 31 okt. 1785 – 01 sept. 1786

Uit: Napoléon, jour après jour. Deel 1
Door: Roger Iappinni. 2009, 572 pag. Frans.

Het onderstaande stuk (pag. 18 – 36 is vertaald door Roel Vos (jan. – febr. 2023)

Pag.
18

AUTUN Het College van Autun

Marseille, 25 de. 1778

Na in Italië geland te zijn, na enkele dagen onderweg te zijn geweest, komen Charles Buonaparte en zijn twee zonen aan in Marseille. Fesch zelf blijft in het seminarie van Aix-en-Provence.

Lyon, 28 dec. 1778

De familie reist naar Lyon. Ze bezoeken de stad, die grijs van de mist is. Napoleon bewaart twee herinneringen aan de doorkomst door deze Gallische stad: de grootsheid van de place Bellecour en de krokante smaak van bugnes à la rose (een soort kleine, opgerolde panenkoek, zie internet: ‘Bugnes Lyonnaises’ voor een afbeelding, rkv), die ze daar nuttigen aan de voet van het standbeeld van Louis XIV. Napoleon keert pas zes jaar later naar deze stad terug.

Autun, 30 dec. 1778

Na Valence, Lyon en Villefranche gepasseerd te zijn komen de drie Buonapartes en abbé Varère aan in Autun, waar de bisschop van deze stad, monseigneur de Marboef niemand anders is dan de broer van de gouverneur van Corsica (een weldoener van Napoleon met een oogje op de moeder van Napoleon, rkv)

19 **Autun, 1 jan. 1779**

Charles Buonaparte laat Joseph en Napoleon als jongens met een beurs van de koning achter bij de Jezuiten van het college van Autun, waar ze Frans moeten leren spreken. Daarna gaat Charles op weg naar Parijs, waar hij tussen andere zaken door zich bezig houdt met Napoleon op een militaire school toe te laten.

Autun, febr. 1779

Op deze school in Autun kan Napoleon moeilijk wennen. Hij spreekt erg slecht Frans en alles is heel anders dan op Corsica, wat een geheel andere wijze van leren vraagt. Hij toont een somber karakter en denkt zich met niemand te kunnen vermaken en wandelt gewoonlijk alleen. Hij heeft genoeg talent, begrijpt en leert snel.

Autun, 28 maart 1779

Terwijl Napoleon in Autun is, bericht prins Montbarrey Charles Buonaparte dat diens zoon toegelaten is tot de militaire school van Brienne. Charles keert terug naar Versailles, laat zijn functie van gedeputeerde door iemand anders vervangen, vraagt

monseigneur de Marboef, de bisschop van Autun, Napoleon naar deze school te begeleiden.

Autun, 21 april 1779

Vandaag begeeft Napoleon zich naar de school te Brienne, waar zijn vader ook komt om hem in te schrijven. Op aanraden van monseigneur de Marboef wordt hij vergezeld door de vader van een van de medeleerling, Jean-Baptiste Champeaux, die ook naar Brienne gaat. Dhr. Champeaux is oud-kapitein van het regiment van Nice. Hij zal een beurs krijgen voor zijn zoon aan deze school. De scheiding van zijn broer is voor Napoleon moeilijk.

Op weg naar Brienne, 22 april 1779

Onderweg gaan ze samen met Champeaux langs het kasteel van Thoisy-le-Désert. Jean-Baptiste wordt ziek en Napoleon moet drie weken op dit kasteel blijven. Tenslotte stuurt Alexandre de Marboef zijn groot-vicaris om Napoleon op te halen en hem naar Brienne te brengen.

20 **Thoisy-le-Désert, 12 mei 1779**

De abt Hamey d'Auberrive en Napoleon verlaten Thoisy-le-Désert om naar de school te Brienne te gaan.

L'école militaire de Brienne

21 **Brienne, 15 mei 1779**

Napoleon maakt zijn entree in de school van Brienne. Hij wordt voorgesteld aan père Lahue, die het hoofd van deze inrichting is. Na voldaan te hebben aan het toelatingsexamen wordt Napoleon in de zevende klas geplaatst. Door zijn Corsicaans accent klinkt zijn naam als 'Napolione' en dat leidt bij de andere leerlingen tot de bijnaam 'La paille au nez' (het strootje op de neus, rkv). Charles, zijn vader, keert terug naar Ajaccio na een verblijf te Montpellier, waar hij gerenommeerde professoren heeft geraadpleegd aan de medische faculteit mbt. maagklachten, waaraan hij begint te lijden....

Brienne, 15 mei 1779

De jonge Napoleon krijgt een vriend, Bourienne. Op een dag zegt hij tegen hem: 'Oh, jij klaagt nooit over mij, je houdt van mij!' Ze blijven samen tot 1815.

Gedurende de vijfenhalf jaar dat Napoleon op Brienne zal verblijven, zijn zijn leraren (leden van de Minimes van de orde van Saint-Benoît:(de Fransen zeggen: professeurs, rkv):

Vader Louis, het hoofd der school; vader Depuis, subhoofd; vader Charles, de aalmoezenier; vader Patrault, de wiskunde leraar; vader Berton; vader Dupré en dhr. en mevr. Hauté, de conciërges van de school.

22 Deze periode brengt voor Napoleon een grote verandering in zijn karakter. Hij wordt rustig, handelbaar en wordt veel gevoeliger. Hij heeft een groot zelfvertrouwen en een grote trots.

Ajaccio, 20 maart 1780

Laetiti, de moeder van Napoleon) brengt een dochter ter wereld: Maria Paoletta (Marie-Pauline), genaamd Pauline.

Brienne, 20 okt. 1780

Zodra het moment van pauze/ of vrij-zijn aanbreekt, gaat Napoleon naar de bibliotheek, waar hij hongerig de geschiedenis boeken leest en vooral Polyte en Plutarchus. Zijn karakter is nog steeds verbitterd door de plagerijen van zijn medeleerlingen, die zich vermaken met zijn voornaam en zijn land.

Op een dag wil een surveillant als straf Napoleon dwingen om op zijn knieën te eten. Deze roept furieus uit: 'In mijn familie gaat men alleen voor God op de knieën!'

Brienne, voorjaar 1781

Napoleon doet mee aan het openbaar marcheren. Hij ontvangt de wiskundeprijs, hij wordt geprezen (couronné) door Madame de Montesson, die de hertog van Orleans begeleidt.

Ajaccio, 25 maart, 1782

Geboorte van Maria-Nunziata Buonaparte, genoemd Caroline.

Brienne, mei 1782

Napoleon doet zijn eerste communie te Briennen, ver weg van de zijnen.

Brienne, juni 1782

Napoleon heeft nu de puberteitsleeftijd. Hij wordt neerslachtig, somber; de literatuur is voor hem een ruimte van hoop, tot gek wordens toe. Hij verslindt alle boeken, die hij te pakken kan krijgen, meer en beter dan de lectuur, die hij voor school moet lezen.

23

De gezondheid van Laetitia dwingt haar naar de baden van Bourbonn-Les-Bains te gaan. Zij brengt Napoleon een bezoek. Ze is getroffen door zijn magerheid en de verandering van zijn trekken, zo sterk, dat ze aarzelt hem tegemoet te treden. Napoleon zegt haar dat hij zeeman wil worden. Hierdoor geraakt antwoordt ze hem: 'Mijn kind, je zou moeten vechten tegen vuur en water!'

1783**Brienne, winter 1783**

In deze periode wordt het sneeuwballengevecht geplaatst, geleid door Napoleon alsof hij een groot veldheer was.

Brienne, zomer 1783

Deze zomer is hij in Autun vanwege verdeling van prijzen. Joseph kondigt aan in het leger te willen gaan. Het is dit jaar dat Fesch de jonge Lucien vanaf Corsica haalt, opdat hij geplaatst wordt op het college van Autun.

Brienne, 15 sept. 1783

Monseigneur de ridder Kéralio, onder-inspecteur van de koninklijke militaire scholen in Frankrijk, vat de resultaten van Napoleon samen met deze notities:

'Dhr. Napoleon, geboren op 15 augustus 1769, grootte vier voet en tien cm. Goede conditie. Uitstekende gezondheid. Karakter: onderdanig. Hij is 14 jaar. Eerlijk en open. Zijn gedrag is zeer gewoon. Hij onderscheidt zich voortdurend door zijn kennis van de wiskunde. Hij kent uitstekend geschiedenis en aardrijkskunde. Hij is zwak in toelatingsexamens. Hij zal een uitstekend zeeman worden. Geschikt om toe

te laten op de school in Parijs. Helaas zal hij daar niet heen gaan wegens gebrek aan plaats.'

24

1784

Brienne, 5 april 1784

Napoleon is arm en lijdt onder de grappen van zijn kameraden. Hij schrijft aan zijn vader: 'Als U of mijn beschermers me niet de middelen geven om me eervol te onderhouden in de school, waar ik ben, roep me dan naar U terug op het platteland. Ik heb er genoeg van te kijken naar de diligence en daarin onbeschaamde leerlingen te zien, die slechts meer geld hebben dan ik...'

Brienne, 21 juni 1784

Charles Buonaparte is op weg naar Brienne. Hij is samen met Lucien en Elisa. Hij laat Lucien inschrijven in de school te Brienne en hij gaat Elisa naar Saint-Cyr brengen (Parijs, rkv) alvorens haar te plaatsen op de koninklijke school Saint-Louis.

Brienne, 21 juni 1784

Napoleon schrijft aan zijn oom Nicolo Paravicini over het bezoek van zijn vader aan Brienne: 'Hij heeft hier Luciano achter gelaten, die negen jaar is en drie voet en elf cm is.' Napoleon spreekt uitgebreid over zijn broer Joseph om zich te excuseren, dat hij slechts zelden nieuws over zichzelf geeft door hem te vertellen over de vermoeidheid, die hij ondervindt bij de verplichte militaire exercities.

Parijs, 31 juni 1784

Charles Buonaparte schrijft maarschalk de Sègur, minister van Oorlog, teneinde bij deze te vragen om een inschrijving van Napoleon aan de École militaire, vraagt of Joseph in het leger kan, vraagt een beurs voor Lucien in Brienne, vraagt om de positie van Mililli en om de hernieuwing van de subsidies voor de Salines.

Brienne, 21 juni 1784

Het is de dag van Saint-Louis, de leerlingen vieren het 'Louis XVI, notre père.' Napoleon mengt zich niet onder de anderen, hij blijft een eenling. Onder de voetzoekers, die vrolijk door de leerlingen worden afgestoken, is er een, die een kistje kruit in brand zet. Er ontstaat paniek, de kinderen rennen alle kanten op, lopen het hek omver, dat het terrein afbakent waar de leerling Buonaparte de gewoonte heeft zich terug te trekken om alleen te zijn. Hij werpt zich voor hen, omarmt een pilon om ze te verhinderen zijn terreintje te betreden. 'La Paille au nez' gedraagt zich egoïstisch en vreemd. Hij is geraakt door hun bange gezichten en hun angstige ogen, maar hij kan zijn woede bedwingen, die hij voor de indringers heeft. (Op dezelfde wijze denkt hij over de Fransen, die door Paoli overwonnen zijn, de leider van de onafhankelijkheidsstrijd voor Corsica).

25

Brienne, 1 sept. 1784

Dhr. Raynaud de Monts, onder-inspecteur der scholen, ondervraagt Napoleon en oordeelt hem geschikt om te beginnen aan de École militaire te Parijs.

Brienne, 13 sept. 1784

Napoleon schrijft aan zijn vader, die naar Corsica terug moest vanwege zijn faillissement. In deze brief, wetende dat Joseph gezegd heeft de kerkelijke roeping

te willen volgen, schrijft hij hem, dat hij wil werken om uiteindelijk artillerist te worden. Als zijn vader naar Brienne kan komen, zal père Patrault hem met plezier ontvangen. Hij vraagt hem geschiedenisboeken over Corsica mee te brengen.

Brienne, 22 sept. 1784

Inspecteur Raynaud des Monts, onder-inspecteur der scholen, bevraagt cadet Napoleon en zegt hem, dat hij hem geschikt acht om toegelaten te worden aan de École militaire te Parijs.

Brienne, 17 okt. 1784

Napoleon verlaat Brienne met de postkoets. Vier kameraden zijn bij hem. Het zijn: Jean-Joseph de Camminges, Henri de Castries, Pierre de Laugier de Bellecour en Nicolas de Montarby. Ze staan onder leiding van hun begeleider, père Breton. Die avond stoppen de zes reizigers in Arcis-sur-Aube om daar te overnachten.

Op weg naar Parijs, 18 okt. 1784

Na in Arcis-sur-Aube overnacht te hebben komt het groepje aan in Nogent-sur-Seine. Ze brengen de nacht door in de herberg 'La Ville de Jérusalem'. Napoleon heeft een lijst bij zich van de boeken, die hij heeft gelezen. Omdat hij een 'kinderlijk automatisch' geheugen heeft, slaat hij voortdurend op, waarmee hij kennis maakt.

26 **Op weg naar Parijs, 19 okt. 1784**

Napoleon, zijn kameraden en père Breton nemen de boot in de haven van Petit-Laurent. Deze boot vaart tot aan Parijs. Deze avond komen ze aan in Montereau, tegen zes uur, ze brengen de nacht door in een herberg.

Op weg naar Parijs, 20 okt. 1784

Napoleon en zijn kameraden, na in het hotel Esela te Melun gegeten te hebben komen aan te Corbeil en brengen daar weer een nacht door in een herberg.

27

L'École militaire in Parijs

Op weg naar Parijs, 21 okt. 1784

De boot komt aan in Parijs en meert tenslotte aan het eind van de middag aan in de haven van Saint-Paul. De leerlingen gaan eten in de straat Deux Ponts in de 'Coq Hardi'. Vandaar uit leidt père Berton de leerlingen naar de kerk Saint-Germain-des-Prés voor een kort gebed. Als de avond valt, komen ze aan bij de École militaire aan het Champ-de-Mars. Napoleon krijgt er een kamer onder het dak.

Parijs, 22 okt. 1784

Overdag verkent Napoleon de school, net als zijn medereizigers. Hij maakt kennis met Alexandre Desmazis, die zijn beste vriend gaat worden. Diezelfde dag tekent maarschalk Ségur, minister van Oorlog, het brevet van leerling-cadet (voor Napoelon, rkv). ('cadet gentilhomme')

Parijs, 16 nov. 1784

De nachten zijn moeilijk aan de militaire school. De sfeer is moeilijk. De klassen worden gecommandeerd door vier officieren van Saint-Louis en acht sergeanten, die streng op militaire toon commanderen.

In Ajaccio wordt Jérôme Buonaparte geboren.

28 **Parijs, jan. 1785**

Op vrije dagen houdt Napoleon zich op bij de familie Permon. Ze zijn zijn correspondentieadres te Parijs, ze zijn vrienden van de Buonapartes. Ze wonen in het hôtel Silery, 13 place Conti.

Napoleon slaapt daar op een zolderkamer op de derde etage, waarvan het raam uitzicht biedt op een hoek van de place Conti en de steeg van dezelfde naam. Laure, de dochter van het huis, trouwt later met Junot en wordt de hertogin d'Abrantès.

1785

Ajaccio, jan. 1785

Charles Buonaparte is ziek, daarom vertrekt hij met zijn zoon Joseph naar het vasteland om verzorgd te worden.

Aix-en-Provence, jan. 1785

Te Aix raadpleegt Charles professor Turnatori, die hem aanraadt naar Montpellier te gaan om daar uit te rusten en waar hij goede artsen kan raadplegen.

Montpellier, febr. 1785

Charles laat zich onderzoeken door drie specialisten, die alle drie een zweer aan de portier van de maag constateren (kanker). Zijn oudste zoon Joseph is weer bij hem, spoedig gevolgd door de abt Fesch, halfbroer van Laetitia.

Montpellier, 24 febr. 1785

De ziekte gaat snel en Charles overlijdt deze dag aan zijn ziekte. Hij is 39 jaar oud.

Parijs, 23 maart 1785

Napoleon krijgt het bericht van het overlijden van zijn vader. Hij wil niets laten blijken, maar hij is zeer aangedaan. Hij is des te verdrietiger, omdat hij weet, dat hi zonder zijn vader, ver van zijn vaderland en de zijnen, is gestorven in een onbekend gebied, dat de Languedoc heet. Joseph was het enige lid van de familie Buonaparte, dat bij hem was. Diezelfde dag schrijft Napoleon aan zijn oom, de aartsbisschop Lucien en hij zegt in zijn brief: 'Laten we ons open stellen om de plaats van vader in te nemen, die we hebben verloren.'

29

Het zal pas 25 jaar later zijn, als Louis Buonaparte, op doortocht door Montpellier geheimzinnig de overblijfselen van zijn vader zal begraven, nadat hij eigenhandig het skelet op een laken weer in elkaar heeft gelegd, hij hem in de kast van een klok legt en deze stuurt naar zijn broer Joseph, opdat de vader begraven wordt in zijn geboortegrond.

Parijs, 28 maart 1785

Op de École militaire schrijft Napoleon, zeer geraakt door het overlijden van zijn vader, aan zijn moeder op Corsica: 'Vandaag ben ik weer wat rustiger en druk ik mijn waardering uit over de goede dingen, die U voor ons doet... Houdt U zich kalm, lieve moeder, de omstandigheden vragen het. We herinneren ons de zorgen en de liefde en we zijn gelukkig.....'

Ik eindig, lieve moeder, mijn gevoelens beheers ik en ik bid U ook de Uwe te kalmeren.....'

Parijs, april 1785

De voornaamste leraren van Napoleon zijn: dhr. Louis Monge; frère de Gaspard; dhr. de l'Équille, geschiedenisleraar; dhr. Domairon, professor in de letteren; brigadier Valfort, studie-directeur.

Parijs, 15 mei 1785

Napoleon wordt bevestigd door de aartsbisschop van Parijs. Deze merkt op, dat Napoleon geen enkele heilige bij naam kent, die op de kalender staat afgebeeld. Napoleon antwoordt hem, dat er een hele menigte heiligen is en slechts 365 dagen.

30 **Parijs, 26 mei 1785**

Napoleon heeft meegedaan aan een schouw, samen met andere kameraden van zijn klas, afgenomen door maarschalk Ségur.

Parijs, aug. 1785

Napoleon legt het beginexamen af voor de artillerie.

Parijs, 23 sept 1785

Hij schrijft aan dhr. Labitte, handelaar in lakens, die tevens pandjesbaas is:

'Meneer,

Vorig jaar kwam mijn vader uit Parijs en hij was belast door dhr. Paravicini, mijn oom, u mijn brief met geboortecertificaat terug te geven om zijn pensioen terug te krijgen, geheel of gedeeltelijk, maar de dood stopte zijn leven in de stad Montpellier. Daarom, meneer, zend ik u deze stukken met de hoop dat u de goedheid zou hebben mij dit pensioen te sturen of dat deel, dat u mij kunt sturen om het mij te overhandigen. Ik had hem om een nieuw exemplaar verzocht, maar de afstand belemmert, dat ik het op tijd ontvang, aangezien ik verplicht ben om naar Corsica terug te keren in de loop van de volgende maand....'

Parijs, 28 sept 1785

De bevorderingen zijn aangekondigd. Napoleon is als 42e met een groep van 58 leerlingen gekozen uit 437 kandidaten. Een decreet benoemt Napoleon Buonaparte tot tweede luitenant bij de compagnie bommenwerpers van het regiment Fère te Valance. Zijn vriend Desmazis staat achteraan de lijst, want hij is no. 56. Vóór Napoleon staan Pico de Péccaduc, 39e en Phéliqueau, 31e. Napoleon heeft zijn doel bereikt; na tien maanden hard werken heeft hij zijn eerste rang in het leger behaald. Hij voelt zich vol vreugde, trots om op het niveau te zijn van hen, die twee jaar langer gestudeerd hebben dan hij.

31 **Parijs, 28 okt 1785**

Vandaag zijn de promoties gepubliceerd van de École militaire. Napoleon ontvangt voor de eerste keer zijn uniform van officier. Hij ontvangt een kraag van zilver, een riem en een degen. Hij is er erg trots op en presenteert zich aan Mme Laure Permon. De oudste dochter, Céline, zegt mokkend dat hij lijkt op de Gelaarsde Kat met zijn te grote laarzen.

Parijs, 28 okt 1785

Vandaag presenteert Napoleon zich aan de conciërge van de school. Dhr. Lemoine, geeft hem 157 livres en 16 sous. Hetzelfde voor Delmas en Desmazin om de kosten voor de reis naar Valence te bestrijden.

Vervolgens gaat Napoleon naar het kerkelijk paleis van Saint-Germain-des-Prés om een bezoek te brengen aan monseigneur de Marboeuf, broer van de oud-gouverneur van Corsica, die in Parijs op doortocht is. Die overhandigt hem een aanbevelingsbrief voor diegene, die het meeste aanzien in Valence heeft, dhr. Tardivon, algemeen abt van de orde van Saint-Paul.

Parijs, 30 okt 1785

In gezelschap van zijn twee kameraden gaat Napoleon naar het koerierskantoor, quai des Célestins, om daar te dineren en de nacht door te brengen.

Standplaats Valence**32 Op weg naar Valence, 31 okt. 1785**

Om vijf uur 's ochtends verlaten Napoleon en Desmazis Parijs. Ze nemen de postkoets richting Lyon. Tegen de middag lunchen ze in Fontainebleau en 's avonds stappen ze in Sens uit voor de nacht.

Op weg naar Valence, 1 nov. 1785

De twee vrienden verlaten Sens en gaan via Joigny, Auxerre, Autun en overnachten in Chalon-sur-Saonne.

Op weg naar Valence, 2 nov. 1785

Ze verlaten Chalon door een boot te nemen, die ze naar Lyon brengt.

Lyon, 3 nov. 1785

De twee vrienden zijn in Lyon en hebben besloten het er een beetje van te nemen. Op de terugweg van een bezoek aan Fourvière komen ze dhr. Barlet tegen, oud-secretaris van dhr. de Marboeuf, de gouverneur van Corsica. Deze functionaris, die de Buonapartes kent, nodigt de beide luitenants uit voor het diner en verhoogt hun financiën met een genereuze gift.

33 Lyon, 5 nov. 1785

Napoleon en zijn vriend Alexandre missen de postboot met bestemming Valence. Ze moeten tot de volgende ochtend wachten om die te nemen.

Lyon, 6 nov. 1785

In de vroege ochtend verlaten de twee vrienden Lyon, de hoofdstad van Gallië, per postboot. Die zelfde avond komen ze aan in Valence. Ze melden zich bij hun kolonel, dhr. de Lance, daarna gaan ze naar het gemeentehuis om een biljet van huisvesting te verkrijgen. Dit staat er op: 'Aan Mademoiselle Claudine-Marie Bou, hoek van de Grande Rue en die van Croissant te Valence in de Dauphiné.

Uit naam van de koning.

Mademoiselle Claudine-Marie Bou, eigenaresse van het café-cerde, wordt bevolen logies te geven aan twee onder-luitenanten van het koninklijk regiment van de Artillerie de la Fère en hen volgens de wet te voeden.'

Napoleon betaalt voor zijn pension 8 livres en 8 sous per maand. Tegenover de kamer van Napoleon bevindt zich een huis met de naam 'Maison des têtes'. De gevel is versierd met gebeeldhouwde hoofden. In dit huis zit een bibliotheek, waaruit hij regelmatig boeken zal lenen.

Niet ver van zijn pension, in de rue Perollerie, bevindt zich het 'Hotel des Trois Pigeons', gedreven door dhr. Geny. Daar gaat hij het ontbijt gebruiken.

Valence, nov. 1785

De samenstelling van het regiment is als volgt:

De kolonel en ridder de Lance; brigadier van de koninklijke legers luitenant-kolonel de graaf d'Urtubie; majoor Labarrière; kwartiermeester dhr. de Goy.

Napoleon doet dienst in de vijfde brigade, waarvan als chef is benoemd dhr. de Quintin. Napoleon behoort bij de eerste compagnie, geccommandeerd door Manson d'Autrerive. Eerste luitenant is dhr. Coury, derde luitenant is Grosbois en de sergeant-majoor is Bravier.

34 **Valence, nov. 1785**

Hij schrijft aan Amielh, directeur van het Kleinseminarie in Aix-en-Provence. Hij bedankt hem voor de interesse, die deze heeft getoond om de broers Buonaparte op te nemen, maar als gevolg van de aanwijzingen van dhr. de Marboeuf zal Luciano (Lucien) niet terug keren naar Aix en in Brienne blijven tot dat deze de opdracht krijgt zich bij Napoleon in Valence te voegen. Hij brengt de brieven terug, waarmee hij hem heeft belast en waarin hij zijn complimenten uitdrukt over zijn landgenoten, die onder zijn leiding staan in Aix.

Valence, dec. 1785

Valence is voor Napoleon de mogelijkheid zijn opleiding te vervolmaken. Hij profiteert van de aanbevelingen van monseigneur de Marboeuf (bisschop van Autun) over hem aan monseigneur de Tardivon, algemeen abt van de orde van Saint-Paul.

Het overkomt hem, dat hij wordt uitgenodigd door een dame uit de stad, die thuis een salon houdt, Madame Grégoire du Colombier. Zij waardeert deze jonge militair en zij nodigt hem ook uit in haar buitenhuis in Basseaux. Napoleon waardeert daar vooral haar dochter Caroline met wie hij in de hof wandelt en hij krijgt haar zo ver, dat zij kersen van haar aanneemt.

Eveneens te Valence begint hij te schrijven aan zijn 'Lettre sur la Corse'.

Valence, 4 dec. 1785

Het is het feest van Sainte-Barbe. Napoleon is aanwezig bij het banket en bij militaire reünies. Sinds zijn promotie (tot eerste luitenant, rkv) zijn er twee van zijn vrienden uit Parijs bij gekomen: Desmazis en Lelieur. Die avond bij het bal ziet men hem met mademoiselle Minon Desplaces, een Corsicaanse, waarmee hij die avond vaak danst.

1786

35 **Valence, 10 jan. 1786**

Napoleon is officier geworden dankzij een stage van drie maanden na de proeven afgelegd te hebben en hard gewerkt te hebben.

Hij volgt lessen in wiskunde van Sebastien Dupuy en in het tekenen van artillerie-uitrustingen en fortificatie van Jean-François Sérurier in de oude kapel van het klooster van de cordeliers. Deze voormalige kapel wordt gehuurd door de militaire school (in Valence).

Valence, 10 jan. 1786

De liefde, die Napoleon voor de literatuur heeft, geeft hem een dichtersziel en hij bewijst de behoefte om te schrijven in schiften:

‘Altijd alleen russen mannen, trek ik me terug om in mijzelf te dromen en met al mijn energie mijn melancholie te beteren. Hoe staat het er vandaag bij? In de richting van de dood. In de jeugd van mijn dagen zal ik hopen lang te leven? Zachte gevoelens, die me herinneren aan de vreugde van mijn kindertijd. Kan ik niet vaststellen dat mijn geluk compleet zal zijn? Welke furie zou nu nog mijn vernietiging kunnen veroorzaken? Ongetwijfeld, wat gaat er in deze wereld gebeuren?’

Valence, 29 juli 1786

Hij doet een verzoek over boeken aan de Geneefse bibliothecaris Paul Borde: ‘Ik richt me direct tot u, meneer, om te vragen met oer te zenden: ‘Mémoires’ van Madame Warens en Claude Anet om te dienen als vervolg op de ‘Confessions’ van J.J.Rousseau. Ik vraag u tevens mij de laatste delen op te zenden van ‘L’Histoire de Révolution de Corse’ door de abt Germanes,’ enz.

Valence, 12 aug. 1786

Napoleon moet met zijn detachement vertrekken naar Lyon, waar ernstige opstanden op het punt staan uit te breken. De opstandelingen verzetten zich tegen het loon voor het fabriceren van tafzijde.

Lyon, 15 aug. 1786

Napoleon komt met zijn detachement in Lyon aan en houdt een dreigende parade op de place des Terreaux. Op deze dag wordt hij 17 jaar. Hij verblijft bij een burger uit Lyon, maar voelt er zich niet thuis. Tegen eind augustus vraagt hij aan een kameraad te wisselen van logement, hetgeen wordt gedaan. Hij woont nu bij Madame Yres Blanc, steegje de Montribout.

Tijdens zijn verblijf in Lyon wordt hij ziek. Hij wordt verzorgd door mademoiselle Marie Augier, die, zoals hij het kwalificeert ‘une personne de sexe’ is. Veel ouder dan Napoleon zelf zou ze zelfs ‘bonté’ voor hem hebben gedaan.

36 **Valence, 31 aug. 1786**

Terug in Valence neemt Napoleon afscheid van mademoiselle Bou en hij verlaat de stad om naar Corsica te gaan tijdens de vrije dagen van dit semester.